

Zastor je izne- nada spušten

(Iz povijesti Gradskog amaterskog kazališta Koprivnica)

Bogata dugogodišnja tradicija Gradskog amaterskog kazališta u Koprivnici svedena je danas na nekoliko fotografija i plakata u prašnjavoj kartonskoj kutiji na tavanu Muzeja grada Koprivnice i sjećanja entuzijasta koji su 1953. godine osnovali amatersku družinu i u okviru nje danonoćno radili kako bi Koprivnicu otrgli iz zagrljaja totalne kulturne provincije. Slike iz te kutije bile su samo polazište za traganjem i ponovnim otkrivanjem onoga što je u Koprivnici, Podravini i izvan nje značilo Gradsko amatersko kazalište, potpuno amaterska institucija čiji su članovi svaki slobodni trenutak boravili na »daskama koje život znače«. Svi oni zavoljeli su kazalište još u gimnazijskim danima ili u okviru kulturno-umjetničkih društava koja su djelovala i s dramskim sekcijama; oni su u našem GAK-u nastavili ljubovati s poznatim dramskim piscima, hvatali se u koštac sa na očigled teškim tekstovima i za nevjerice prevelikim zalogajima. Sva su im nastojanja uspjela, što najviše zahvaljuju upornosti, bezbrojnim ponavljanjima teških dijelova, zajedničkim dogovaranjima i kolektivnim traženjem najboljih rješenja.

Izresci iz novina, a ponajviše sjećanja diplomiranog pravnika Velimira Maravića, glumca i dugogodišnjeg režisera GAK-a, i njegova privatna arhiva djelovanja koprivničkih kazališnih amatera, kao i svesrdna pomoć Ivice Čičina-Mašanskera, dugogodišnjeg glumca u koprivničkom kazalištu, pomogli su da sastavimo davno razbijeni mozaik koji smo ponosno isticali gotovo deset plodnih godina . . .

Plakat za prvu predstavu GAK-a 1953. godine (iduća stranica)

GRADSKO AMATERSKO KAZALIŠTE KOPRIVNICA

U čast 10-godišnjice
oslobođenja grada Koprivnice

DAJE NAJEDAN 8. XI. 1953. U DOMU KULTURE SVOJU
PRVU PREDSTAVU

NAD PONOROM

Drama u 3 čina od D. Roksandića

Redatelj: ALEKSANDAR KOSTJUK

Scenograf: NEDELJKO VLADIĆ

L I C A :

VELA	Zlata Husnjak
BENKO	Mladen Matina
MARTIN	Gustav Kah
KLEMENT	Zvonko Viethe
DOLINAR	Josip Borko

Inspicijent: JOSIP VINKOVIĆ

Rasvjeta: ZVONKO HUSNJAK

Šaptač: NAĐA STEFOK

ULAZNE CIJENE 40, 20, i 10 Din.

Pretprodaja ulaznica u uredu Gradskog amaterskog kazališta (Bivša pošta) svakog
dana od 16 do 18 sati.

Početak u 20 sati

Svršetak u 22³⁰ sati

Počeci kazališnog rada u Koprivnici vezani su uz godine poslije oslobođenja zemlje, koje su donijele i slobodu kulturnog aktiviranja. Skrivena želje za takvim radom, koji je takozvana NDH sputavala, rasplamsale su se u inicijative za osnivanjem mnogih kulturno-umjetničkih društva. Zastavu su ponijeli profesori i učenici koprivničke Gimnazije, a slijedili su ih studenti okupljeni u svom klubu, članovi RKUD »Miškina«, RKUD »Željezničar« i Zanatskog kulturno-umjetničkog društva, neki s više, a neki s manje uspjeha. Iz pozivnice za »kulturno-prosvjetnu priredbu«, koju je Gimnazija priređivala u Domu kulture 17. travnja 1948. već se nazire bogatstvo aktivnosti u toj školi. Cjelovečernji program sastojao se iz dva dijela — glazbenog i predstavljačkog. Maestro Vlado Dominis bio je zadužen za realizaciju devet glazbenih točaka u kojima su učenici od prvih do osmih razreda izvodili zborne pjesme posvećene izgradnji zemlje i prvom petogodišnjem planu, dok je Sonatu faccile W. A. Mozarta na klaviru prenijela učenica VII razreda Zdravka Neimarević.

Uz glazbeni dio, gledaoci koji su ispunili dvoranu Doma kulture posebno su toplo pozdravili učenike šestih i sedmih razreda i izvedbu Nušićeve komedije »Narodni poslanik«. Igrali su Dragutin Patrijarha, Vera Labaj, Velimir Maravić i Hrvoje Neimarević.

Ova predstava bila je nastavak i ujedno prethodnica priredbama koje su učenici Gimnazije izvodili u povodu završetka svake školske godine; građani srednje generacije sigurno se sjećaju i izvedbi »Tartuffa«, »Sluge Jerneja«, »Ženidbe«, »Revizora«, »Laže i paralaze«... — sve u režiji prof. Ante Neimarevića, koji je u nekim komadima i glumio.

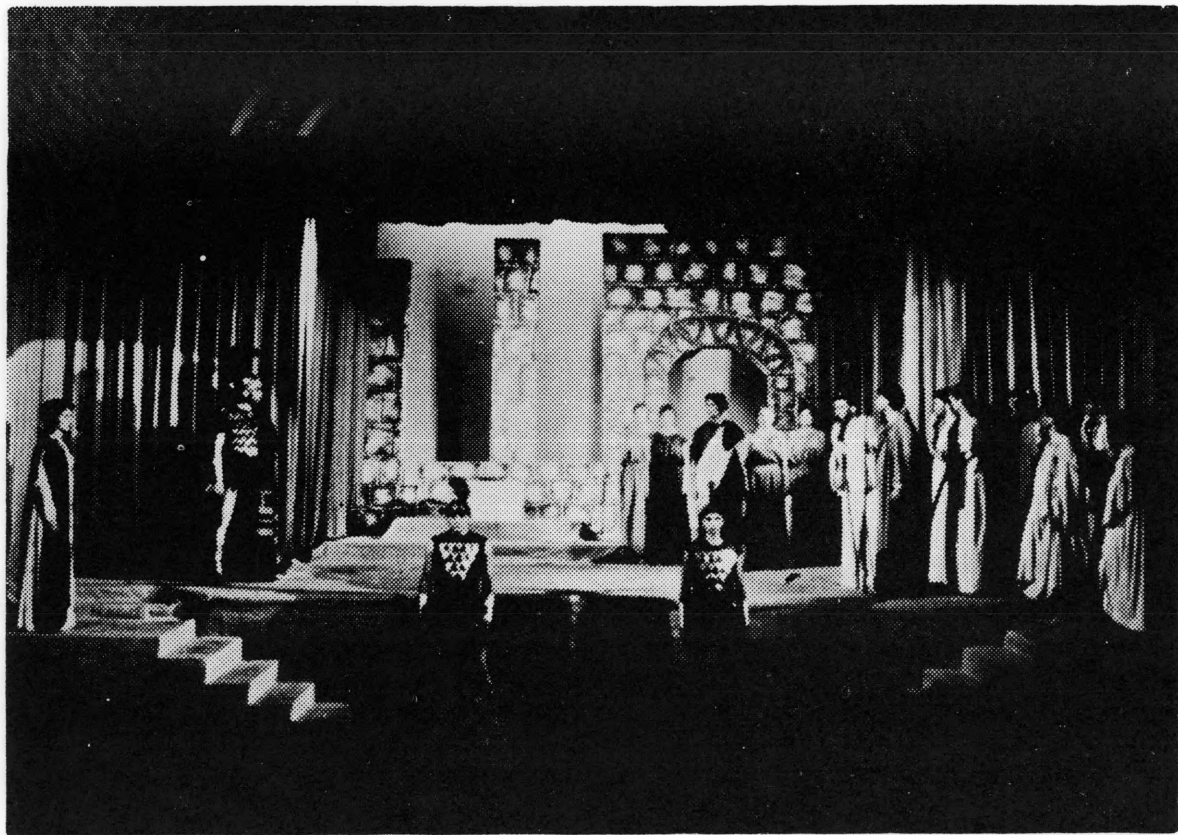
Scensku djelatnost gajila su i kulturno-umjetnička društva, a radom na tom polju posebno se isticao Ivan Alihodžić. Studenti su, pak, preko svojega kluba nastavljali ljubav prema scenskom izrazu usađenom u gimnazijskim klupama. Plakat za predstavu »Kraljevska visost«, komedije u tri čina Somerseta Maughama pozivao je građane Koprivnice da posjete jednu od tri predstave — 21, 22, i 23. ožujka 1953. Pod vodstvom režisera-amatera Josipa Hercega, uz scenografiju Zlate Solar, inspicijenta Ivana Keniga i rasvjetu Stjepana Držalića dobro su igrali Nena Kuzminski, Petar Djajić, Vjekoslav Kovačić, Zlata Husnjak, Maïla Randić, Josip Herceg, Vlado Borščak, Vidan Majić, Emilija Čizmešija, Vlado Jambrešić, Draga Borščak, Veljo Maravić i Josip Peroš.

Sve spomenute predstave i one koje su prikazivane kao »uvertire« u zabave ukazi-

vale su na glumački potencijal koprivničkih mladih i starijih građana. Njihov entuzijizam prebrodilo je poteškoće u vidu pomanjkanja prostora za vježbe i predstave, nedostatka garderobe i materijalnih sredstava. Zdravo jezgro je postojalo i to je bio dovoljan razlog Odboru Saveza kulturno-prosvjetnih društava kotara Koprivnica da pokrene inicijativu za objedinjavanjem svih diletantskih grupa. Predsjednik Saveza kulturno-prosvjetnih društava, agilni Božidar Djerek, pozivao je predstavnike svih diletantskih grupa na zajedničke sjednice sa svrhom ujedinjavanja, ali za zajednički rad nije bilo dovoljno razumijevanja, pa se na te pozive predstavnici društava nisu odazivali. Trebalo je stoga pojedinačno agitirati, »obrađivati« i pridobivati glumce amatere za ideju da se od glumaca svih diletantskih društava organizira jedinstveno gradsko amatersko kazalište, koje bi lakše moglo savladati materijalne i kadrovske poteškoće, nego svaka diletantska grupa odvojeno za sebe. Uporna objašnjavanja Bože Djereka, kojemu je pomogao Veljo Maravić, urodila su plodom. Osnivačka skupština Gradskog amaterskog kazališta održana je 18. svibnja 1953. Osnivači su bili: Božidar Djerek, Velimir Maravić, Ivan Alihodžić, Zlata Husnjak, Aleksandar Kostjuk, Zdenka Prkić, Josip Vinković, Nedjeljko Vladić, Nena Kuzminski, Branko Žauhar, Nena Podbevšek i Josip Borko, a neposredno nakon osnutka pristupili su i Mladen Matina, Đurđa Komes i Slavko Kovačić. Prvi predsjednik bio je Božo Djerek, a potom Aleksandar Kostjuk, Ignac Bukovčan i Josip Samardžija.

Sredstva novoosnovanog kazališta, čiji su članovi usvojili pravila i uredno se registrirali, bila su vrlo oskudna, skoro nikakva. KUD »Miškina« ustupio je Gradskom amaterskom kazalištu svu garderobu: nekoliko perika i još neke sitnice za maskiranje glumaca. Drugim riječima, trebalo je raditi ispočetka. Mladi, poletni osnivači nisu se uplašili materijalnih teškoća niti su ustuknuli pred nerazumijevanjem kojega je isto tako bilo u priličnoj mjeri. Uporno su se borili za opstanak i nastojali da požrtvovnim radom i kvalitetnim predstavama steknu priznanje i ugled, koji će im omogućiti da odstrane nerazumijevanje i riješe mnoge druge probleme... U tome su, uglavnom, uspjeli...

Rezultat upornosti koprivničkih kazališnih amatere bila je i prva predstava GAK-a. U čast 10-godišnjice oslobođenja grada Koprivnice 8. studenoga 1953. u Domu kulture prikazana je drama D. Roksandića »Nad ponorom«. Režiser je bio Aleksandar Kostjuk,

Prizor iz predstave »Agamemnon«

scenograf Nedjeljko Vladić, inspicijent Josip Vinković, dok je s rasvjetom radio Zvonko Husnjak, a šaptala je Nada Štefok. U ovom prvijencu igrali su: Zlata Husnjak (Vela), Mladen Matina (Benko), Gustav Kah (Martin), Zvonko Viethe (Klement) i Josip Borko (Dolinar).

Ova predstava, za čije pripreme i izvođenje je utrošeno 50000 dinara prve dotacije kazalištu, pobudila je znatan interes građana; davana je tri puta, a vidjelo ju je 1100 gledalaca.

Prijem predstave kod građana stimulativno je djelovao na koprivničke amatere. Mali kolektiv se sastao i odlučio spremati još jednu predstavu. Dogovor je realiziran 16. siječnja 1954., kada su Koprivničani mogli prisustvovati premijeri drame Pearl Back »Kvej-Lan«. Režisersku palicu ovaj puta je preuzela profesorica Ljubica Branković, koja je kao scenografa angažirala svog kolegu Nedjeljka Vladića, a kao kompozitor glazbenih brojeva Vladu Dominisa; inspicijent je bio Zvonko Husnjak, kompozicije je izvo-

dila Marija Trstenjak, dok je šaptač bila Nada Štefok. Naslovnu ulogu igrala je Mirjana Vondraček, majku Emilija Čižmešija, Velimir Maravić tumačio je lik Wang-Kunga, dok je Zlata Husnjak bila Mary.

Druga predstava GAK-a pobudila je veliki interes gledalaca: prikazivana je čak četiri puta, a vidjelo ju je 1500 gledalaca. O kvaliteti izvedbe svjedoči i podatak da su koprivnički amateri bili pozvani na Prvi festival amaterskih kazališta u Zagrebu i uspješno prezentirali svoj grad s »Kvej-Lan«. Zaslužili su i prvo javno priznanje: Spomenicu kulturno-prosvjetnih društava NR Hrvatske, koju je potpisao predsjednik Slavko Komar.

Već prve dvije predstave GAK-a potvrdile su strahovanja da pozornica Doma kulture neće biti dovoljno velika za ambicioznije predstave. Zbog toga se prilazi njenom uređenju, na što je u razdoblju od 1953. do 1955. godine utrošen veći dio dotacije dobivene u iznosu od 600000 dinara. Ovi poslovi na uređenju pozornice na neki su način zaustavili učestalost premijera, tako da je treća prikazana tek 2. ožujka 1955. Bila je to Priestleyeva drama »Inspektor se vraća«. Ova izvanredna predstava koju je režirala Ljubica Branković davana je samo jedanput, a kroničar »Glasa Podravine« tvrdi da ju je vidjelo 700 gledalaca; znači da je dvorana Doma kulture bila puna. Scenograf je ponovno Nedjeljko Vladić, a majstor pozornice Vlado Kovačić. Igrali su: Gustav Kah (Arthur Birling), Zlata Husnjak (Sybil Birling), Mirjana Vondraček (Sheila Birling), Vjekoslav Kovačić (Eric Birling), Velimir Maravić (Gerald Croft), Maja Radošević (Edna), Zvonka Šimota (inspektor Gool).

Drame s kojima su se koprivnički amateri uhvatili u koštac prvih godina djelovanja zainteresirale su gledaoce, ali u GAK-u se započelo razmišljati o uvježbavanju jedne komedije koja bi obrađivala suvremenu temu. Izabran je »Zajednički stan« Dragutina-Gute Dobričanina. Bio je to pun pogodak. Osim premijere, 28. siječnja 1956., davano je još 10 repriza u Koprivnici i selima naše općine, i kotara tako da je ovu izvanrednu komediju vidjelo 3200 gledalaca.

Današnji glumac GAK-a Velimir Maravić vrlo je uspješno postavio ovu komediju a scenograf je bio Rudi Trupković. Svi izvođači bili su izvanredni. Evo što je o premijernoj predstavi u »Glasu Podravine« s početka veljače napisao Gustav Švec:

»Velimir Maravić kao režiser, kojemu je to prvo djelo, uspio je iznad očekivanja. Svi akteri te večeri bili su zaista živi ljudi,

Velimir Maravić, režiser i glumac GAK-a

bez prevelikog karikiranja i pretjerivanja. Odigrali su nekoliko skladno povezanih slika iz života ljudi koji se danomice bore za krov nad glavom i dovijaju se na najrazličitije načine kako da do njega dođu. Svi likovi koje Dobričanin izvodi na scenu dati su realistički, a predstava je tekla u tempu koji odgovara samom komadu i duhu vremena u kojemu se zbiva... Svi suradnici te večeri, počam od djeda Boge — Vjekoslava Kovačića, tetke Pole — Branke Vrabec, gospa Nate — Božene Loborec, studenta Miše — Hrvoja Jakupića i Pepija — Joška Gudića, te ostalih — Drage Krambergera (Dragiša), Đurde Komes (Ljubica), Emice Mihaljević (Lula), Gustava Kaha (nosač), bili su vrlo dobri. U njihovoj igri nije bilo diletantizma ni amaterstva... U prilikama pod kojima je družina radila da spremi ovu predstavu, ona je pokazala da ima mnogo volje i da će slijedeće večeri, kad se opet pojavi na pozornici, biti još bolja i da će Koprivnica u svojim amaterima imati dobru kazališnu družinu koja će biti u stanju dati i teža scenska ostvarenja...»

Gustav Švec bio je dobar »prorok«. Naredne predstave dokazale su velike mogućnosti ansambla GAK-a. Njima nije predstavljao problem postaviti komediju »Radzonalica« po Cervantesu, koja je čak tri puta napunila dvoranu Doma kulture. (Premijera 5. travnja 1956.)

Ovu predstavu režirala je Branka Vrabec, a scenografiju je izradio Rudi Trupković, inspicijent je bila Božena Loborec, a majstor rasvjete Stanko Orlović. Igrali su: Zlata Husnjak (Kamila), Velimir Maravić (Diego), Joško Gudić (Pedro), Nada Badanjek (Lela), Vjekoslav Kovačić (komentator), Stanko Bešenić i Ivica Stanešić (svirači).

Naredni uspjeh koprivničkih entuzijasta je »Šarena lopta« Igora Torkara.

»Premijerom »Šarene lopte« Igora Torkara (10. svibnja 1957.) naši su amateri pokazali da su sposobni i za teža scenska ostvarenja. Za scensko ostvarenje ovoga komada traži se iskusan i inventivan režiser, jer autor postavlja na izvođače velike zahtjeve, kako u tehničkom tako i umjetničkom pogledu... Napori koje je Velimir Maravić kao režiser uložio da komad što bolje uspije, urodili su plodom, jer nam je izvođenjem djela pružen umjetnički užitak ravan onima koje smo imali prilike dobiti izvođenjem scenskih djela po ansamblu Zagrebačkog dramskog kazališta, koje je u ovoj sezoni dva puta gostovalo kod nas.

Režijski je komad vrlo dobro postavljen, adekvatno je riješena i tehnička strana u

okviru objektivnih mogućnosti koje pred režisera postavlja skučenost pozornice Doma kulture, jer nije lako u jednom dahu dati sedam slika jedne vizije, a da se ne prekiđa kontinuitet te vizije, izmjenom dekora na pozornici... Držimo opravdano da su ovom predstavom naši amateri osigurali učešće na Festivalu amaterskih kazališta, pa time možemo biti ponosni i mi i oni, jer im je to najbolja nagrada za uložene napore na širenju kulture u našem gradu.« (Gustav Švec — »Glas Podravine«)

Hvarani i turisti u tom mjestu s pažnjom su pratili izvođenje »Šarene lopte« na festivalskoj pozornici. Predstavi je bio sklon i službeni žiri, koji je izvedbu ocijenio vrlo dobro, tako da su Koprivničani dijelili treće mjesto s amaterima Kikinde, Ogulina i Sarajeva, kako javlja »Večernji vjesnik« od 26. kolovoza 1957.

Tri dana ranije zagrebački »Vjesnik« donosi opširni prikaz predstave »Šarena lopta«:

»Bilo je zanimljivo vidjeti tu predstavu (»Šarena lopta« — op. VI. K.) u izvedbi GAK iz Koprivnice. Kolikogod bi se organizatorima festivala moglo prigovoriti što su doveli taj komad na »otvorenu pozornicu« — ipak je koprivnička izvedba vrlo jasno pokazala kako jedan tekst, ako je dobro nastudiran, može podnijeti i daleko »veće prostora« od onih za koje je namijenjen. Predstava nas je na momente zaista ponijela. Osjetili smo atmosferu »sobe za saslušanje« i »logora«. Na vješto nabačenom sivom zastoru preko loggije ljetne pozornice »igra sjena« uz zvukove dobro pogođene glazbe, djelovala je zaista impresivno.

Mladi redatelj-amater Velimir Maravić sa svojim suradnicima glumcima (Sandi — Željko Vindakijević, Galina — Zlata Husnjak, Renc — Đuro Folbert, Cene (liječnik) — Vjekoslav Kovačić, glas okupatora — Mladen Matina), dao je predstavi dobar ritam, čije su arze i teze nenametljivo smjenjivane...«

Treba svakako spomenuti da je Velimir Maravić bio i scenograf ove predstave, slikar izvođač Ljubo Sarapa, dok je Vesna Švec na klaviru dala glazbene ilustracije. Kostime je izradila Nena Husnjak, radove je izvodio Vlado Brkić, asistent režije bio je Stanko Bešenić, dok je tehničko vodstvo bilo povjereno Vjekoslavu Kovačiću.

U međuvremenu, između premijere predstave »Šarena lopta« i nastupa ansambla na hvarskom festivalu Koprivničani su imali prilike vidjeti još jednu premijeru. Bila je to komedija J. B. Priestleya »Otkad postoji

raj«, koja je prikazana samo jednom — 22. lipnja 1957. Režiser je i ovoga puta bio Velimir Maravić, njegov asistent Stanko Bešenić, tehničko vodstvo ponovno je preuzeo Vjekoslav Kovačić, a za rasvjetu je brinuo Stanko Orlović. Glazbene brojeve na klaviru su izvodili Vlatko Hrubec i Pavao Dominis. Igrali su: Joško Gudić (Philip), Đurđa Komes (Joyce), Slavko Domazet (Wiliam), Branka Vrabec (Helen), Velimir Maravić (Paul) i Marijana Brkić (Rosemary).

U četiri godine rada i postojanja Gradsko amatersko kazalište potvrdilo je povjerenje, a članovi su neumornim radom dokazali punu ozbiljnost i ujedno ukazali da su sposobni za najsloženije zadatke. Oni su prisutni na našim selima (Torčec, Legrad, Sokolovac, Glogovac, Novigrad Podravski i druga), gostuju u Virovitici i Ludbregu, posjetili su graditelje Auto-puta Ljubljana — Zagreb, gdje su priredili književno veće posvećeno uspomenama borbi na Sutjesci. Isti program izveden je i omladincima predvojničke obuke na području kotara Koprivnica. Uz to, oni su pet puta sudjelovali na prigodnim predavanjima u Narodnom sveučilištu, čitajući stihove poznatih autora.

Ovaj i ovako bogati rad pridonio je odluci da GAK 1. siječnja 1958. postane budžetska ustanova s 900 000 dotacije godišnje, s obavezom da se brine za održavanje Doma kulture.

Uprava GAK-a uspješno je obavljala povjerene zadatke. S raspoloživim sredstvima izgrađen je proscenij i uređena pozornica; nabavljene su četiri garniture zastora i 12 reflektora, a osim toga izvršena je adaptacija rasvjete.

U svim tim radovima maksimalno je bilo angažirano tehničko osoblje kazališta, jasno na amaterskoj osnovi. Među njima posebno su se isticali Stanko Orlović, koji je potpuno besplatno obavio sve električarske radove i Vjekoslav Kovačić-Čato, »tehnički« GAK-a, koji se toliko puta penjao ljestvama da su njegovi drugovi izračunali da bi zbroj uspinjanja bio jednak visini Triglava.

Ljubav prema kazalištu bila je sve veća, a odanost prema njemu graničila je s fanatizmom... Uz sve tehničke radove amateri su uvježbavali nove predstave. Već 8. veljače 1958. prikazana je premijera Mesarićevog »Gospodskog deteta«. Predstava je davana čak šest puta u Koprivnici i nekim selima ondašnjeg kotara. Ovu vrlo dobro uvježbanu komediju ponovno je režirio Velimir Maravić, koji je ujedno bio i scenograf. Tehničke radove obavio je (opet!) Vjekoslav Kovačić, dok je o rasvjeti brinuo Stanko Orlović; poslove inspicijenta preuzela je Branka Vra-

bec, dok je šaptala Marija Peradin. Vjekoslav Kovačić bio je i glumac: igrao je Šimuna Trpoteca. Uz njega su igrali: Ksenija Sobočanec (Jaga Trpotec), Vesna Švec (Marića), Joško Gudić (Jožek), Ivica Mikulčić (Miško Habulin), Vlatko Hrubec dr Albin pl. Majur), Đurđa Komes (Irma), Branko Petrušić (Valent Korpar).

Još se nije stišao premijerni pljesak za »Gospodsko dete«, a u kazalištu su započele pripreme za veliki »zalogaj«: prikupljao se ansambl za postavljanje Eshilove tragedije »Agamemnon«. Režiser GAK-a Velimir Maravić želio je za predstojeći Festival amaterskih kazališta na Hvaru postaviti predstavu koja bi idealno »sjela« na hvarskoj ljetnoj pozornici.

Danonoćne probe, samoodricanja članova ansambla, svaki slobodni trenutak boravljenja u Domu kulture nagrađeni su na premijeri 16. lipnja 1958. Gledaoci koji su dvoranu ispunili do posljednjeg mjesta svojim su iskrenim pljeskom nagradili cjelokupni ansambl, koji je zahvaljujući režiseru i scenografu Velimiru Maraviću, kao i asistentu režije Krsti Milošiću dao izvanrednu predstavu gotovo na profesionalnom nivou. Kostimi i maska bili su rad Ljubice Wagner iz Hrvatskog narodnog kazališta, rasvjetom je rukovodio Vjekoslav Kovačić, inspicijent je bio Stanko Bešenić, a glazbene brojeve izvodio je na klarineti Krešo Trumbetaš. Uloga Agamemnona povjerena je Mladenu Matini, Klitnestru je igrala Đurđa Komes, a Egista Velimir Maravić. Zlata Husnjak tumačila je lik Kasandre, Joško Gudić Taltibija, dok je Zvonko Šimota bio stražar, a Slavko Domazet korovođa. U koru argivskih starješina bili su Krsto Milošić, Aleksandar Kordić, Dragutin Kvakarić, Vladimir Kuzel, Borivoj Milivojević, Zvonko Mikulek i Neven Petruša.

Radost ansambla postignutim uspjehom predstave bila je još veća nakon izjave članova žirija za konkurenciju na hvarskom festivalu Ivana Mikulića, tajnika Saveza amaterskih kazališta Hrvatske, i Mirka Perkovića, redatelja i dramaturga Hrvatskog narodnog kazališta iz Zagreba, koji su rekli da je predstava ušla u najuži izbor za završne predstave Festivala amaterskih kazališta.

»Vi ste dokazali da možete dati velika kazališna djela, pa bila ona najsuvremenija ili stara hiljade godina«, rekao je Ivan Mikulić, Mirko Perković je dodao: »Kor je bio najbolji u čitavoj izvedbi. Na ovakvoj uvježbanosti kora mogu biti zavidna i profesionalna kazališta...«

Za samo nekoliko dana u Koprivnicu je stigla radosna vijest: u konkurenciji 27 pred-

stava amaterskih kazališta »Agamemnon« je dobio vizu za Hvar uz još sedam kazališta i amaterskih družina. U povodu proglašenja rezultata »Večernji vjesnik« iz Zagreba piše »Zanimljiv je podatak da su amateri iz Koprivnice uvježbali tako uspješnu predstavu, po klasičnom dramskom tekstu, koja je iznenadila ocjenjivački odbor«.

najviše kor, snimani za posebnu emisiju Radio-Sarajeva, dok je jedan francuski list pisao kako Jugoslaveni na festival amaterskih kazališta šalju profesionalne ansamble, kako bi mu podigli kvalitetu ...

Još se nisu stišali komentari o hvarskom uspjehu GAK-a, a već je trebalo raditi na obilježavanju pete godišnjice osnivanja i

Pred predstavu u garderobi GAK-a

Predstava je ugodno iznenadila i prepuno gledalište ljetne pozornice na Hvaru, mnogi od posjetilaca su stajali, ali nisu protestirali, već su zajedno sa sretnicima koji su dobili sjedeća mjesta ostali tako i nakon završetka predstave, pozivajući glumce na pozornicu ...

O kvaliteti izvedbe »Agamemnona« u Hvaru svjedoči i podatak da su fragmenti, a po-

plodnog rada kazališta. Sve pripreme obavljene su, tako da je u povodu Dana Republike, 15. godišnjice oslobođenja Koprivnice i 5. godišnjice amaterskog kazališta 15. studenoga 1958. otvorena izložba o kazališnoj djelatnosti u Koprivnici od 1847. do 1958. godine. U okviru tih jubileja GAK je 28. studenoga 1958. izveo besplatnu svečanu predstavu pod zajedničkim nazivom »Tri priče

o ljudima«. U Wiliamsovom »Napuštenom vlasništvu« igrali su Marina Taras (Willie) i Zlatko Kauzlarić (Tom), dok su uloge u komadu Ivana Raosa »I to bi se dalo podnijeti« tumačili Mladen Matina (Tom), Aleksandar Kordić (Ivan) i Ivica Čičin-Mašansker (Arno). U Obrenovićevo »Nokturnu« igrali su Slavko Domazet (starac), Neven Petruša (lopov) i Slavko Kovačić (susjed). »Tri priče o ljudima« zajednički su realizirali Velimir Maravić i Krsto Milošić, inspicijent je bio Stanko Bešenić, dok je tehničko vodstvo povjereno Josipu Dolencu, a rasvjetom je rukovodio Vjekoslav Kovačić; šaptala je Branka Vrančić.

U povodu obilježavanja pete godišnjice djelovanja GAK-a »Glas Podravine« od 29. studenoga 1958. piše:

»Gradsko amatersko kazalište u Koprivnici dočekalo je svoj petogodišnji jubilej s uspjesima na kojima bi im mnoge slične ustanove mogle pozavidjeti. Rad članova GAK-a doveo je tu ustanovu u red prvorazrednih faktora kulturnog života u Koprivnici. U tih pet godina nesebičnog i požrtvovnog rada članova GAK-a udareni su temelji za daljnji solidni rad i daljnje uspjehe...«

U narednoj godini, 1959, rad Gradskog amaterskog kazališta još je uvijek kontinuiran i vrlo živ. U čast 40. godišnjice Komunističke partije Jugoslavije, SKOJ i Sindikata, 21. travnja 1959. upriličena je svečana predstava posvećena uspomeni streljanih gimnazijalaca u Kragujevcu 1941. godine — »Proljeća nedopjevana«. Režiser i scenograf bio je Krsto Milošić, tehničko vodstvo Branko Petrušić, inspicijent Đurđa Komes, a šaptač Marija Peradin. Igrali su Joško Gudić, Ivica Čičin-Mašansker, Dražen Profuntar, Vesna Švec, Vanda Pavlović, Neven Petruša, Marijan Šajfar, Velimir Maravić, Branko Petrušić, Krsto Milošić, Slavko Domazet, Zlatko Kauzlarić i Slavko Kovačić. Pjesmu »Krvava bajka« čitala je Radmila Marković. (»Proljeća nedopjevana« reprizirana su 7. svibnja 1961. u povodu 20. godišnjice ustanaka narod Jugoslavije. Umjesto odsutnih glumaca koji su nastupili na premijeri kao zamjene igrali su Željko Kukec, Tomo Kacun, Vilko Delak, Vlatko Hrubec i Željko Baneković.)

S ovom predstavom ansambl GAK-a gostovao je kod graditelja Auto-puta, gdje su povodom Praznika rada dali pet priredbi: prikazali su i komediju »Gospodsko dete«. U povodu ovog gostovanja Glavni štab omladinskih radnih brigada na izgradnji Auto-puta Bratstvo i jedinstvo« dodijelio je GAK-

u »Zahvalnicu za uspješnu suradnju s graditeljima«.

U toj godini ansambl GAK-a pripremio je i književno veče posvećeno Danu žena: 16. veljače do 8. travnja 1959. izvođači su posjetili 24 mjesta na području ondašnjeg koprivnčkog kotara.

Već 27. lipnja 1959. prikazuje se premijera predstave »Stari grehi« nepoznatnog autora. Režiser Velimir Maravić angažirao je za pojedine uloge Vjekoslava Kovačića, Ranku Momčilović, Marinu Taras, Anicu Vutuc, Krstu Milošića, Željka Banekovića, Jošku Gudića, Đurđu Komes, Branka Petrušića i Vlatka Hrubeca. Tehničko vodstvo povjereno je Branku Petrušiću, rasvjeta Josipu Dolencu, inspicijent je bila Đurđa Komes, a šaptač Marija Peradin.

Iste godine, 28. studenoga, prikazana je premijera Subotičeve drame »Ljudi«. Ovu predstavu režirao je Petar Prpić, asistent mu je bio Krsto Milošić, a scenograf Tomislav Boršo. Branku Petrušiću je povjereno tehničko vodstvo, a rasvjeta Josipu Lebincu; inspicijent je Božena Loborec, a šaptač Marija Peradin. Igrali su Vjekoslav Kovačić, Zlata Ilić, Joško Gudić, Đurđa Komes, Marina Taras, Branko Petrušić, Vlatko Hrubec, Željko Baneković i Aleksandar Kordić.

Početkom 1960. godine, 16. siječnja, održana je godišnja skupština GAK-a. Uz analizu prijašnjeg rada, koji je ocijenjen kao vrlo uspješan, naglašena je relativna neaktivnost u pripremanju novih premijera. Kao razlog navedeno je neplansko pristupanje novoj sezoni, kao i bolest jedinog režisera (Velimira Maravića), »što je značilo ozbiljan problem za rad kazališta«. Konstatirano je, također, da GAK ima 50 aktivnih članova, 22 stalna i 28 povremenih, ali da je nedovoljan broj glumica, dok tri plaćena člana dobro brinu o svim poslovima u vezi s kazalištem i Domom kulture. Među problemima je navedeno da kazalište nema garderobe niti skladišta, pa je predloženo da se kuglana u toj zgradi uredi za pomoćne prostorije. (Ovo je realizirano iste godine; dobrovoljnim radom koprivnčkih kazališnih amatera kuglana je preuređena u svrsishodne svlačionice i prostor za skladište.)

Nedugo poslije godišnje skupštine za gradanstvo je priređeno književno veče pod nazivom »Smijeh i suze« (20. veljače 1960.). Bio je to nastavak tradicije ansambla kazališta da gledaocima prezentira tekstove poznatih jugoslavenskih autora. Režiser ove priredbe za koju je tekstove odabrala Božena Loborec bio je Petar Prpić, a scenograf Tomislav Boršo.

Dva nepuna mjeseca kasnije, 9. travnja 1960. GAK nastupa s još jednom premijerom. To je »Lisica i grozd«. Redateljsku palicu opet prihvaća Velimir Maravić, koji je 1958. godine polazio jednomjesečni tečaj režije i glume za napredne u Zagrebu. Uspjehu ove predstave pridonijeli su scenograf Tomislav Boršo, kostimograf Ljubica Wagner, kao gost i glumci Velimir Maravić (Ezop), Branko Petrušić (Ksant), Stjepan Međimurec (Ag-

nost), Vlado Ščrbek (crnac), Đurđa Komes (Kleja), Branka Vrabec (Melita). Glazbenu pratnju izvodili su Krešo Trumbetaš i Stanko Bešenić, za rasvjetu je bio zadužen Vjekoslav Kovačić, a majstor pozornice bio je Branko Petrušić, inspicijent Vlatko Hrubec, a šaptač Marija Peradin.

Poslije ove predstave nastalo je zatišje, kazalište nije imalo predstave, osim organiziranih gostovanja, tako da je to bio razlog

Božidar Gjerek otvara izložbu fotografija u povodu 5. obljetnice GAK-a

sastanku na kojemu je razmatrano pitanje opstanka GAK-a. Između ostalih prisustvovali su: Milan Terek, predsjednik Narodnog odbora općine Koprivnica, Katica Bunić, tajnik Općinskog odbora SSRN, i Josip Samaržija, predsjednik Upravnog odbora GAK-a, kao i njegovi članovi i drugi zainteresirani. Na ovome skupu je konstatirano da se u radu osjeća nedostatak dovoljnog broja ljudi, a pogotovo omladine, da je bivši direktor GAK-a (Josip Gudić) otišao na odsluženje vojnog roka, dok je administrator otpušten, a Velimir Maravić zahvalio na radu. Ukratko, GAK više nije ono što je prije bio. Ipak, zauzet je stav da se kazalištu materijalno pomogne i da ono djeluje i dalje.

Ovaj sastanak imao je odjeka i na ansambl GAK-a, sada nešto mlađi, s velikim brojem novajlija, koji započinje pripremati komediju Fadila Hadžića »Svi smo mi samo ljudi«. Režiser i scenograf bio je Branko Petrušić, profesionalni tehnički rukovodilac kazališta, a šaptala je Danica Dokuš. Uloge su tumačili: Milan Šimunović, Željko Baneković, Vladimir Kuzel, Stanko Orlović, Dušica Havliček, Zlatko Kauzlaric i Branko Petrušić.

Komedija Fadila Hadžića, koja je premijerno prikazana 26. studenoga 1960., bila je dobro prihvaćena, kako u gradu tako i na selima, makar je većina izvođača bila neiskusna. Ipak, osjećalo se da je kazalište u krizi. To možemo zaključiti na osnovi napisa iz »Glasa Podravine« koji neprestano postavlja pitanja o radu kazališta, pa redakcija čak inicira sastanak na kojemu bi trebalo razgovarati o daljnjoj sudbini GAK-a. U to vrijeme

sve je ostalo na diskusijama, a kazalište je — životarilo. Nekako je, ipak, prikupljen i ansambl pa se 11. lipnja 1961. GAK javlja s još jednom premijerom. Bio je to »Nebeski odred«, koji je postavio Branko Petrušić, a masker je kao gost bio glumac varaždinskog kazališta Martin Sagner. Igrali su: Tomo Kacun, Ivica Čičin-Mašansker, Željko Kukec, Zlatko Kauzlaric, Milan Šimunović, Drago Rendić, Vilim Delak i Branko Petrušić.

Bila je to posljednja predstava GAK-a kao samostalne ustanove. Poslije nje, u jednom razgovoru za »Glas Podravine«, Branko Petrušić je rekao: »Građani i stari članovi nisu zainteresirani za rad. Članovi koji su prije aktivno radili nisu dobili priznanje za svoj rad, pa su prestali raditi. Nema ni stručnog kadra. Ansambl se često mijenja, tako da se radi uvijek ispočetka s novim i nerutiniranim ansamblom«.

Tokom narednih godina tražena su rješenja za nastavak rada, da bi u listopadu 1963. na zajedničkom sastanku Upravnog odbora GAK-a i Narodnog sveučilišta iz Koprivnice bila jednoglasno donijeta odluka da se GAK pripoji Narodnom sveučilištu i da nastavi s radom u sklopu Centra za kulturu i estetsko obrazovanje.

»Tako je konačno i u djelo provedena ideja koja već više vremena ne silazi s dnevnog reda sastanaka društvenih organizacija i tribina građana. Prethodno je Savjet za kulturu Općinske skupštine donio suglasnost o ovom pripajanju, jer je konstatirano da je kazalištu nemoguće nastaviti s radom u situaciji u kojoj se trenutno nalazi«, piše »Glas Podravine« od 5. listopada 1963.

»Vjenčanje« GAK-a i Narodnog sveučilišta donijelo je tri premijere: »Matijaš Grabancijaš dijak« (28. veljače 1964.), »Traperice« V. Nobla i L. Harliha (30. svibnja 1964.) i »Tarapanu« Petra Prpića (10. listopada 1964.). Prve dvije kao gost je režirao Martin Sagner, a treću njen autor Petar Prpić.

Poslije ovih predstava definitivno je spušten zastor na pozornici Doma kulture u Koprivnici, gdje su članovi koprivničkog Gradskeg amatersko kazališta u 10 godina plodnog rada ostavili pečat jednom vremenu entuzijazma i amaterizma. Šteta je što nitko nije prikupio kompletnu dokumentaciju o radu ove amaterske institucije i pohranio je u Muzej, već ona pojedinačno stoji u vlasništvu onih koji su tokom godina rada u GAK-u prikupljali sve ono što ih danas veže uz lijepe dane uspjeha kazališnog amaterizma. Svima njima za pomoć u sastavljanju razbijenog mozaika zvanog GAK od srca zahvaljujem.